

Project 'Boost je dorpszaal'

TREFDAG 5,
27 september en 5 oktober online
Zulzeke – thema buitenruimte

1. Vooraf

- Zonnig en 24° C
- Lieve Liétar en Brecht Liétar (vzw PW Zulzeke) ontvingen ons in de sinds 2016 nieuw gebouwde parochiezaal.
- De vergadering begon om 14u00; afgerond 16u.

2. Aanwezigen: 10 + 2; online 6 + 2 (2 staat voor begeleiders)

- Personen: zie gesigioneerde aanwezigheidslijst (pdf bijlage).
- Stuurgroep lid: Lieve Liétar
- Vertegenwoordiger van regionale en lokale organisaties: Yves Van Reusel (Avansa Vlaamse Ardennen - Dender), Goele Vercammen (VLM), Rudy Scheys (Centrum Vissenaken vzw) Guy Vanbelle (gemeente Boutersem), Christine Vankersschaever (Buurhuis Leerbeek).
- Zalen (7): PZ Sint-Jan in Zulzeke, PZ Berchem, OC De Pelikaan te Ename, Groen Kruiske te Geraardsbergen, PZ Steenhuize, PC De Garve Ophasselt, De Rots Scheldewindeke.

3. Korte introductie over het project door coördinator

- De partners *Landelijke Gilden vzw* en de *Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw* dienden bij het Leadercomité van de Vlaamse Ardennen een project in getiteld 'Boost je dorpszaal'. Dit comité verstrekt subsidies uit het Europese plattelandsontwikkelingsfonds en de provincie Oost-Vlaanderen om projecten uit te voeren die de leefbaarheid van het platteland voor ogen hebben. Het acroniem LEADER staat voor *Liaison Entre des Actions de Développement Economique Rurale*. De focus ligt op gebiedsgerichte oplossingen van rurale problemen die van onderuit (bottom-up) worden aangepakt.
- De aanwezigheid van een goede ontmoetingsruimte is noodzakelijk voor een dorpsgemeenschap. Zowel het programma, het gebouw als de bestuurlijke capaciteit van de beheerders zijn belangrijke sleutelfactoren in het voortbestaan. De ervaring leert dat op veel plekken de infrastructuur aanloopt tegen zijn houdbaarheidsdatum. Het project organiseert een **lerend netwerk** tussen de beheerders om onderling en met behulp van externe expertise uit te wisselen en te leren hoe ze hun dorpszaal of ontmoetingsruimte "futureproof" kunnen maken. De voornaamste doelgroep zijn de vrijwilligers die meestal in een vzw-vorm een dorpszaal beheren. Andere beheerders, bijv. gemeentelijke beheerders zijn uiteraard welkom. Ook organisaties van buiten de Vlaamse Ardennen kunnen aansluiten. Dit lukt wonderwel als het gebeuren online gaat.
-

4. 'Boost je buitenruimte' of hoe kan je meerwaarde geven aan de buitenruimte van de dorpszaal?

[Pieter Vandenborne](#) is landschapsarchitect en werkt voor het *Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen* voor de trajecten 'natuur in je buurt', 'inrichtingsprojecten' en 'goed geknot'. Ideaal dus om mee na te denken over de buitenkant van een dorpszaal. Hij bezocht op voorhand de site in Zulzeke om dit als proefproject te presenteren. Zulzeke kreeg dus gratis advies, hopelijk kunnen ze er wat mee.

Zijn betoog bevatte drie delen: basisprincipes, in detail en toepassing op Zulzeke.

Zie presentatie Pieter Vandenborne

Prent 2 bevat een groot schema waar alle argumenten op staan waarom de levende openbare ruimte meerwaarde heeft. Dit gebruikt men om pleinen en winkelgebieden op te waarderen maar het is evengoed van toepassing op buitenruimtes van openbare gebouwen en dus ook dorpszalen. Om redenen van klimaat (prent 4 o.a. hittestress), mens (prent 6 o.a. langere verblijfstijd), economie (prent 8 o.a. grotere aantrekkelijkheid) en natuur (prent 10 o.a. voedsel en bloemen) zijn er goede redenen om de buitenruimte aan te pakken. Versta: de meeste buitenruimtes zijn nu verhard, in gebruik als autoparking of in het beste geval een monotoon grasveld omwille van het onderhoud.

De vier inrichtingselementen waarmee rekening moet worden gehouden, zijn:

1. Speelelementen (direct, indirect)
2. Zitgelegenheid
3. Toegankelijkheid
4. Variatie

Op elk van die elementen kan worden gevarieerd, gaande van lichte ingrepen tot zwaardere. Maar steeds komen ze samen in elk van de ingrepen om de buitenruimte te boosten.

In prent 12 tot 23 illustreert Pieter het gebruik van deze elementen. De foto's komen van een project uitgevoerd in Lierde.

Op prent 31 en volgende geeft Pieter drie scenario's (vergroening, zitgelegenheid, toegankelijkheid) weer om de buitenruimte van Zulzeke, een vrij open grasplein met speeltuigen; op te waarderen. Vooral de voortuin vraagt aandacht wegens de steile helling en het moeilijk onderhoud van de plantenvakken.

In Zulzeke was er nadien per aanwezige zaal een gedachtenwisseling over welke basisprincipes er toepasselijk zouden zijn.

- In Ename denken ze na over een aansluiting met de geklasseerde pastorietaanbouw. Zelf is er géén buitenruimte. Het idee van de vuurhoek bleef hangen.
- In 't Groen Kruiske met een grote verharde koer was het idee van de vuurhoek/BBQ ook goed ontvangen. Strategisch ontharden moet ook kunnen, bomen echter niet wegens de burens.

- In Steenhuize waar de buitenruimte eerder ver achteraan zit en niet zichtbaar, was gevelgroen en een zitbank zeker een optie.
- In Berchem hebben ze geen buitenzicht en buitenruimte. Afspreken met de naastliggende school is zeker te bekijken.

De meeste kregen toch het gevoel dat ze wat méér aandacht moesten schenken aan hun buitenruimte. Uit de vragenronde bleek wel dat de **onderhoudstijd** ('we werken enkel met vrijwilligers') voor de meeste beheerders een struikelblok was.

Tot slot van de vergadering ging Pieter nog met de groep naar buiten en becommentarieerde ter plaatse de bestaande situatie. Hier vertelde hij ook over de mogelijke **subsidiëring** die een regionaal landschap kan regelen als er een project over de levende openbare ruimte gewenst is. De slaagkans is groter als er meerdere partijen bv. zaal, school, buurvereniging... betrokken zijn.

Bij de **online sessie** kregen de deelnemers een paar beelden te zien met steeds de vraag welke basisprincipes er waren toegepast. Na enkele beelden kwamen de antwoorden vlot binnen.

5. Tot slot

Voor het lerend netwerk was dit interessant. De aanwezigen werden door de inleider wel uit hun comfortzone gebracht en kregen informatie om toch eens met andere ogen naar hun buitenruimte te kijken. Met dank aan Pieter.

Volgende activiteiten:

- Studiedag 'Boost je dorpszaal' in Oudenaarde, 17 oktober 13u30 – 17 uur.
- Trefdag 6 in Ophasselt over de 'Binneninrichting' i.s.m. All Interiors BV op 11 december in de avond.

Nog in voorbereiding:

- Online sessie over BTW-boekhouding en prijzen van de drank
- Masterclass over huishoudelijke reglementen en contracten

VERSLAG

Karel Lhermitte

Dit verslag komt op de campagnewebsite:

<https://www.landelijkegilden.be/projecten/boost-je-dorpszaal>